

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag om skattefrihet vid
kommunalbeskattningen för vinst på
vissa överlåtelse av egendom.

För att förhindra att den ersättning som utbetalas till markägare i samband med expropriation eller annat liknande förfarande beskattas har i riket utfärdats ett antal lagar om temporär skattefrihet för vinst på vissa överlåtelse av egendom, den första år 1961 (FFS 342/61) och den senaste år 1979 (FFS 813/79). Landskapsstyrelsen anser att eftersom den allmänna principen att ägaren för den egendom han överlåter skall få en ersättning som motsvarar egendomens fulla värde är rådande både här och i riket bör regler om befrielse från skatt intagas i en landskapslag. Däremot föreligger inte något skäl för att i likhet med nämnda rikslag göra landskapslagen temporär.

Enligt 21 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 1043/74) beskattas tillfällig vinst endast om egendomen förvärvats genom köp, byte eller annat därmed jämförbart fång mot vederlag och om den varit i överlåtarens ägo, fast egendom under kortare tid än tio år och annan egendom kortare tid än fem år. I det fall att fast egendom överlåts till staten, landskapet, kommun eller kommunalförbund gäller dessutom att vinsten är skattepliktig endast om egendomen varit i överlåtarens ägo under kortare tid än fem år. Således är det enbart i ett fåtal fall som expropriation kan ge upphov till skattepliktig inkomst.

Landskapslagen föreslås alltså innehålla bestämmelser om skattefrihet på vinst som uppstår då fast egendom eller byggnad på annans mark frantages skattskyldig genom expropriation eller annat därmed jämförbart inlösningsförfarande. Likaledes skulle den ersättning som utbetalas i samband med att dispositionsrätten till egendomen inskränks genom expropriation eller annat därmed jämförbart inlösningsförfarande vara skattefri. Inskränkningarna är vanliga i samband med överlåtelse av vägområden och uppförande av elektriska ledningar.

Ofta sker överlåtelse till någon som är berättigad att lösa egendomen inte genom expropriation utan på frivillig väg genom privaträttsligt avtal. Eftersom en överlåtelse som sker

under hot om expropriation i sak kan jämställas med överlåtelse på grund av expropriationsutslag, föreslås det att i lagen intages en bestämmelse om att vinst på överlåtelse av egendom inte skall anses som skattepliktig inkomst då egendomen överläts frivilligt för ändamål, som hade berättigat mottagaren att inlösa egendomen.

Tillämpningen av den föreslagna lagen skulle inte bara gälla i fråga om landskapslagen om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter (62/79), utan även bl.a. landskapslagen om ägovägar i landskapet Åland (19/32), landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57), landskapslagen om kommunalvägar (16/64), byggnadslagen för landskapet Åland (61/79) och landskapslagen om tillämpning av vattenlagen i landskapet Åland (36/63).

Landskapsstyrelsen föreslår dessutom skattefrihet för inkomst som erhållits vid i 1 § avsedd överlåtelse av fastighet som hör till näringsidkares anläggningstillgångar eller byggnad som hör till gårdsbruk. Sådan inkomst är för närvarande skattepliktig, om egendomen innehafts kortare tid än tio år, enligt 5 och 6 §§ landskapslagen om kommunalskatt för näringsverksamhet (32/69) och 5 § landskapslagen om kommunalskatt för gårdsbruk (6/68). En bestämmelse om befrielse från skatt på nämnda inkomst infördes år 1969 i lagen om temporär skattefrihet för vinst på vissa överlåtelser av egendom (FFS 749/69).

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

om skattefrihet vid kommunalbeskattningen för vinst på vissa överlåtelser av egendom.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §.

Utan hinder av vad som stadgas i 1 § landskapslagen om kommunalskatt på inkomst (45/76) och i 21 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 1043/74) skall som vinst av tillfällig överlåtelse i kommunalbeskattningen inte anses vinst som erhållits då fast egendom, byggnad på annans mark eller varaktig nyttjanderätt till dem frántages skattskyldig genom expropriation eller annat därmed jämförbart förfarande. Det samma gäller då sagda egendom eller varaktiga nyttjanderätt

utan att ovan avsett förfarande tillämpats eller efter det sådant förfarande inletts, genom köp eller på annat frivilligt sätt överlåtits för ändamål, för vilket mottagaren är berättigad att inlösa egendom av ifrågavarande art eller att genom nämnda förfarande förvärva varaktig nyttjanderätt till densamma.

Vad i 1 mom. är sagt skall inte gälla då fråga är om överlåtelse av egendom eller av varaktig nyttjanderätt till densamma som överlåtaren förvärvat i uppenbart spekulations syfte.

2 §.

Har fastighet som hör till näringsidkares anläggningstillgångar eller byggnad som hör till gårdsbruk, överlåtits på sätt i 1 § avses, betraktas inte överlåtelsepris, vederlag eller annan ersättning som erhållits för fastigheten eller byggnaden om i 1 § stadgade förutsättningar föreligger såsom skattepliktig inkomst.

3 §.

Mottagare av egendom eller varaktig nyttjanderätt skall, då fråga är om i 1 § avsedd frivillig överlåtelse, för beskattningen tillställa överlåtaren utredning om att egendomen eller den varaktiga nyttjanderätten överlåtits för ändamål, för vilket mottagaren är berättigad att inlösa egendomen eller erhålla varaktig nyttjanderätt till densamma genom i nämnda paragraf avsett förfarande.

4 §.

Närmare föreskrifter om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

5 §.

Denna lag tillämpas första gången vid den beskattning som skall verkställas för år 1980.

Mariehamn den 30 oktober 1980

L a n t r å d

Folke Woivalin

Tf. lagberedningssekreterare

Elisabeth Naucclér.